2011. október 10., hétfő • LXIX. évfolyam • 237/2. szám, 20 oldal • Budapesti kiadás • 200 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Közeledik a Gyurcsány-platform távozása a Magyar Szocialista Pártból

- Október 22-re, a Demokratikus Koalíció születésnapjára várják a bejelentést.
- Megvan a létszám egy új parlamenti frakció megalakításához. **Az ügy →4**

AMERIKAI NAGY UGRÁS A BOLSOJ BALETTJÁBA

Arcok →20

Lengyelország Parlamenti képviselőket és felsőházi szenátorokat választottak

A mérsékelt Tusk sikere

Munkatársunktól

Újra kormányt alakíthat Lengyelországban *Donald Tusk*. Pártja, a Polgári Platform (PO) 39,6 százalékot kapott az exit poll első eredményei alapján. Ez alig marad el a négy évvel korábbitól. Második helyen a Jog és Igazságosság (PiS) nevű párt végzett. *Jaroslaw Kaczynski* pártelnök, egykori miniszterelnök sorozatban a harmadik vereségét szenvedte el. Fantasztikus hajrával bejutott a szejmbe *Janusz Palikot* mozgalma, amely csak tavaly alakult antiklerikális társadalmi és piacpárti gazdasági programmal. Kiderült, hogy a történelmi gyökerű Lengyel Parasztpártnak (néppárt, PSL) van ereje még, 8,2 százalékot kapott, ezzel feltehetően megőrizte helyét a kormányban. Súlyos vereséget szenvedett a baloldal, az utódpárt 7,7 százalékot kapott. Bekerült a szejmbe, de feltehetőleg ez a gyászos eredmény *Grzegorz Napieralski* pártelnök karrierjének végét jelzi. A részvétel mindössze 39,1 százalék volt – jelentette a TNS-OBOP közvélemény-kutató, amely az exit pollt is készítette.

Hosszú választási napot kaptak a lengyelek tegnap. Reggel hét órakor kezdték és este kilencig még szavazhattak. A külföldön élők is élhettek jogaikkal: legtöbben a Brit-szigeteken tették ezt, de sokan szavaztak Németországban és Belgiumban is. A kampány hosszú volt és mérsékelten izgalmas – a versengő felek elbeszéltek egymás mellett, nem volt vita a fő vetélytársak között. Az értékelések szerint a jelenleg kormányzó, középutasnak és üzletbarátnak nevezett Polgári Platform volt az esélyesebb, habár néha felvillant annak a lehetősége is, hogy a jobboldali-konzervatív, karakterisztikusan nacionalista Jog és Igazságosság futhat be elsőnek. A lengyel szejm 460 fős, egy képviselői helyért átlagosan 15 jelölt indult, míg a száztagú szenátusba ötszázan pályáztak.

Ha az exit pollt a hivatalos eredmény is megerősíti, a PO-nak 212, a PiS-nek 158, Palikot Mozgalmának 39, a parasztpártnak 27, a baloldalnak 23 mandátuma lesz a szejmben. A német kisebbségnek hivatalból jár két képviselői hely. A PO-t gyakran középutasnak és liberálisnak, ám jobboldalinak nevezik, a Szolidaritás egyik utódpártja. Gazdaságpolitikája üzletbarát és eurokonform, a társadalompolitikai nézetei inkább konzervatívak. Eddig kerülte a konfliktust a katolikus egyházzal. A pártnak sikerült átvezetnie az országot az elmúlt évek gazdasági viharain, de a jelentős költségvetési deficit (5,6) és a növekvő eladósodottság elkerülhetetlenné teszi a kínos reformokat, a konfliktusokat egyes társadalmi csoportokkal. Sürgető a nyugdíjreform, mindenekelőtt a fegyveres testületeknél és a magángazdálkodók körében. Egyáltalán: vissza kellene szorítani az eladósodottságot. A lengyel kormánypárt erőteljesen EU-orientált, és sikerült rendeznie viszonyát Oroszországgal és Németországgal is.

Éppen ez volt a jobboldal részéről a fő támadási irány. A PiS vezetői is a Szolidaritásban kezdték politikai pályájukat. A párt Tuskot és társait az ország kiárusításával vádolta, német befolyást és orosz összeesküvést láttak mindenütt. A párt vezére, Jaroslaw Kaczynski erősen euroszkeptikus. *Orbán Viktort* jelölte meg politikai eszményképének. Vereségét feltehetően megkönnyebbüléssel veszik tudomásul az EU nagy tagállamaiban és Washingtonban is.

A fő meglepetés a Palikot Mozgalma nevű nonkonformista balközép párt kampánysikere és mostani eredménye. Megelőzte a hagyományosan baloldali SLD-t, amely többször is kormánypárt volt már. Janusz Palikot lublini politikus, filozófiaszakot végzett vodkagyáros vállalkozó, tavaly távozott a PO-ból. A konszolidált politikában sokkoló eszközöket használt, felkavarta a vizet pártjában is. Programjában egyszerre hirdetett szigorú liberális gazdaságpolitikát és a marihuána, valamint a melegházasságok engedélyezését, azt, hogy felülvizsgálják a drákói abortusztörvényt és kiszorítják a klerikalizmust a közéletből. Ezzel az első adatok szerint elnyerte a fiatalok támogatását. Sok baloldali is inkább rá szavazott. A választás előtti utolsó interjújában azt mondta, ha eléri a 15 százalékot, akkor megkerülhetetlen lesz a parlamentben, s feltehetőleg bekerül a kormányba. Ennek a lehetőségét a PO vezetői sietve utasították vissza. Talán sejtették, hogy a PSL segítségével újra koalíciós kormányt alakíthatnak.

A választások előtti napokban interjút adott lapunknak *Adam Michnik*, a lengyel demokratikus ellenzék legendás alakja, a *Gazeta Wyborcza* főszerkesztője. Michnik egy egész Európát fenyegető szellemi vírusról beszélt: nem kell ahhoz diktatúra, hogy a szabad gondolkodás, a tolerancia, az önálló egyéniség átadja helyét a szellemi rabságnak. A választások eredménye most némileg árnyalja a lengyelországi képet. →7

Két nő szavaz a dél-lengyelországi Krasiczynban

FOTÓ: MTI/EPA – GRZEGORZ MOMOT

ÖTÖDIK HASÁB

Sólyom

Sólyom László egykori köztársasági elnök, aki még a közelmúltban adott nyilatkozataival is védeni próbálta az Orbán-kormány alkotmányozási törekvéseit, s csak kellően távolságtartó szakmai bírálatát fogalmazta meg a folyamattal szemben, most már végképp elunta, ami zajlik: cizellált egyértelműséggel elhatárolódott mindattól, ami a kormány tevékenységét jellemzi.

A volt államfő a történelemtanárok országos konferenciáján egyebek között azt mondta, hogy a Fidesz-alkotmány „nem új, nem az alkotmány új, talán ez a helyes mondat, hanem az alkotmányos hozzáállás az új”. És hogy az alkotmányos hozzállás szerinte kedvezőtlen irányba mozdult el, jelezte azzal is, hogy kijelentette: Magyarországot a perifériára viszi, hogy nincs teljes körű Alkotmánybíróság. „Az Alkotmánybíróság megcsonkítása gyógyíthatatlan seb. Azt merem állítani, hogy nem alkotmányos a rendszer, mert van egy olyan része, ahol nincsen alkotmányos kontroll, bármi megtehető, mert ott nem érvényes az alkotmány.”

Ismételjük meg: a rendszer nem alkotmányos. És hogy senki ne tévedjen: ezt most nem a Népszabadság újságírói mondják, nem a jobbról oly előszeretettel leabcúgozott balliberális tábor, hanem az az ember, aki büszke konzervativizmusára, és joggal büszke rá. Annál is inkább, mert volt tartása kiállni, miközben a jobboldal demokráciahuszárjai, a morál fölkent apostolai, akik ütötték-vágták az előző kormányokat – tegyük hozzá: sokszor jogosan –, most inkább lapítanak vagy kegyért ácsingóznak, mint például az a Kerényi Imre, akinek az a megtiszteltetés jutott, hogy az új alkotmányt propagálhatja, aprópénzért. Biztos megéri. *(A szerk.)*

Vélemény

Az alma másik fele

Hargitai Miklós a napokban elhunyt legendás Steve Jobs munkássága kapcsán az Apple cég árnyoldalaira figyelmeztet. →11

A tegnapi lap

Bächer Iván régi Film Színház Muzsikákat lapozgatott, és rájött: nincsen érdekesebb a tegnapnál. →11

A „gyorshajtó” Sebastian Vettel kétszeres világbajnok lett

Sebastian Vettel gyorsaságára Forma–1-es karrierjének elején felfigyelt a világ. A gyorsaság megmaradt: ő lett minden idők legfiatalabb kétszeres világbajnoka. →19

Egervári Sándor az Eb-selejtezők pontjainak értékéről

A labdarúgó-válogatott szövetségi kapitányát az Eb-selejtezők tapasztalatairól, a tervezett huszonegy pontról kérdeztük. Azt mondja, nem volt ez kieső idő. →18

ÁTÉPÍTIK A KOSSUTH TERET

Megkezdik a budapesti Kossuth tér átépítését, rekonstrukcióját és a tér alatti mélygarázs megépítését – a 2012-es költségvetésben 2,5 milliárd forintot szánnak erre a célra. A tervek szerint visszaállítják a tér 1944 előtti képzőművészeti arculatát is. →6

FOTÓ: KURUCZ ÁRPÁD

9 770133 175012 11237